

ETKİNLİK 1: Metinde Soru ve Cevap

Aşağıdaki metinler hangi soruya cevap olarak yazılmış olabilir? İşaretleyiniz.

1.

Dağların yamacına ve engelli yerlere rahatlıkla iniş yapabilen helikopterlerin içinde ilk göze çarpan şey pedallar ve kollarıdır. Helikopterin ana ve kuyruk pervanelerinin açılarını kontrol etmek için bu pedal ve kollar kullanılır. Pilot pedallara basarak kuyruk pervanesini süratini açısını ayarlar ve helikopterin dönüşünü kontrol eder. Helikopter kuyruğu sola doğru hareketiyle sağa, sağa doğru hareketiyle de sola döner. Kollarsa ana pervanenin açısını ayarlayarak helikopterin yükselmesini veya alçalmasını sağlar.

Helikopterden yer alan kol ve pedalları ne işe yarar?

Helikopter kullanmak için hangi eğitimlerden geçilir?

2.

Toz şekeri bir kabın içine koyarak yavaş yavaş ısıttığımızda şeker erir. Bu olay tıpkı buzun erimesi gibi bir hâl değiştirme olayıdır ancak şekeri ısıtmaya devam ettiğimizde şekerin içindeki uçucu maddelerden bazıları ortamdaki uzaklaşır. Isının etkisiyle yeni maddeler oluşur. Bu nedenle eritilen toz şeker kahverengileşmeye başlar. Böylece pek çok tatlıda kullandığımız karamel adı verilen tatlı ortaya çıkar.

Karamel niçin çabuk bozulur?

Karamel nasıl yapılır?

3.

Bacak bacak üstüne attığımızda, yere çömeldiğimizde veya bir eklemimizi uzun süre bükülü tuttuğumuzda damarlara baskı yapılmış olur. Böylelikle sıkışan bölgedeki kan dolaşımı yavaşlar. Pozisyon değiştirdiğimizde uzun süredir damarda akmayı bekleyen kan hızla dağılmaya başlar ve sinir uçlarını uyarır. Uyuşan bölgede güçlü bir karıncalanma hissi oluşmasının nedeni tam olarak budur.

Vücudumuzda niçin karıncalanma hissederiz?

Sinir uçlarının zarar görmesi durumunda hangi sağlık sorunları ortaya çıkar?

4.

Örümceklerin ayaklarının ucunda minik tarakları andıran çok küçük ve sert kıllar bulunur. Bunlar örümceklerin ağ üzerinde takılmadan hareket etmesini sağlar. Bu taraklar sayesinde örümcekler ağ üzerinde yere düşmeden baş aşağı da yürüebilir. Ayaklarındaki kılların yanı sıra örümceklerin çoğunun gövdesi yağı andıran özel bir tabaka ile kaplıdır. Bu kaygan madde örümceğin karnının yapışmasını tamamen önler ve ağ üzerinde rahatça hareket edebilmesini sağlar.

Örümcek ağlarına takılmadan nasıl hareket ederler?

Örümcekler doğada hangi canlılardan kendilerini korumalıdır?

ETKİNLİK 2: Metinde Soru ve Cevap

Rengârenk keçeli kalemlerin kapakları açık kaldığında kurduğunda hepimiz şahit olmuşuzdur. Keçeli kalemlerin mürekkebi akıtabilmesi için keçe ucun ıslak olması gerekir. Fakat keçe uç hava ile temas edince ıslaklık azalır. Sonuç olarak keçeli kalem yazmaz olur. Kapak kapatılırsa bu sorun yaşanmaz. Kalem kapağını bulamamışsak bir parça alüminyum folyo ve lastik ile kalemin ucunu kapatabilir veya kalemin ucuna küçük bir parça bant yapıştırabiliriz. Böylece kalemin ucunun kurumasını engelleyebiliriz.

Bu metinde aşağıdaki sorulardan hangilerinin cevabı vardır? İşaretleyiniz.

1.	Keçeli kalemler kuruyunca ne için yazmaz?	☐
2.	Keçeli kalemin kurşun kalemde farkı nedir?	☐
3.	Keçeli kalemin kapağı kaybolursa ne yapmalıyız?	☐

ETKİNLİK 3: Metinde Yardımcı Fikir

Aşağıdaki metinlerden ulaşılamayan yargıları işaretleyiniz.

1.	Kum saati, kolay ve basit bir zaman ölçme cihazıdır. Akış hızının sabit olmamasından dolayı zamanı tam anlamıyla ölçmese de ilk olarak 15. yüzyıldan itibaren denizciler tarafından kullanılmıştır. İki hazneden oluşan ve kumun yukarıdan aşağı dar bir boyundan geçmesi üzerine kurulu olan bu sistem, Avrupa'da 8. yüzyılda bir papaz sayesinde kullanılmaya başlamıştır. Bu saatler zamanı ölçmekten ziyade belirli bir zaman dilimini, aralığını ölçmek amacıyla kullanılır.	
	İlk kullanım alanlarından	☐
	Zamanla geçirdiği değişimden	☐
	Çalışma sisteminden	☐

2.	1911 yılında bir akademisyen ve Perulu bir çiftçi çıktıkları seyahatte dağ tepesinde terk edilmiş taştan evler ile karşılaşılır. Böylece 360 yıldır el değmemiş bir antik şehir keşfederler. 1450'li yıllarda yapılan Machu Picchu kenti 100 yıl sonra esrarengiz bir şekilde terk edilmiştir. Çevresi dağlarla ve ormanlarla kaplı olduğu için yüzyıllar boyunca saklı hâlde kalmıştır. Bu antik kent günümüzde dünyanın 7 Harikası'ndan birisi olarak kabul edilmektedir.	
	Kimler tarafından bulunduğuna	☐
	Niçin uzun süre keşfedilmediğine	☐
	Terk edilme sebebine	☐

3.	Samanyolu Galaksisi, 100 ila 400 milyar arasında yıldızla sahip olduğunu söyleyebiliriz. Fakat bu sayı sürekli olarak değişmektedir, zira galaksiler de bizim hayatlarımız gibi pek çok değişkenle doludur. Nasıl ki bir insanın saçları uzar, büyürken dişleri değişir; galaksimizde de değişen pek çok olaydan biri yıldızların ortaya çıkışı ve kaybolmasıdır. Her yıl, yıldızlar süpernova patlamalarıyla ortadan kalkar fakat yerlerine yeni yüzlerce yıldız gelir.	
	Galaksilerdeki yıldız sayısı sürekli değişim göstermektedir.	☐
	Yıldızlar birbirlerine benzer yapıda gök cisimleridir.	☐
	Yıldızlar hakkında bilgi almak için uzun süren araştırmalar yapmak gerekir.	☐